

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ
СРБИЈЕ

Број: 03-2044/2

Датум: 06.09.2010. године

НОВИ БЕОГРАД, Др Ивана Рибара 91

Радна јединица НИШ

Војда Карађорђа 14/II

Телефон - факс: 018/523-448;523-449

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНСКА УПРАВА
Одељење за урбанизам и
имовинско – правне послове

ПАРАЋИН
Томе Живановића 10

УСЛОВИ ЗАШТИТЕ ПРИРОДЕ ЗА ПОТРЕБЕ ИЗРАДЕ ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ НАСЕЉЕНОГ МЕСТА ПАРАЋИН

Општинска управа Параћина, Одељење за урбанизам и имовинско – правне послове, поднела је Захтев бр. 353-625/2010 од 13.08.2010. год. за издавање Услови заштите природе за потребе израде Плана Генералне регулације насељеног места Параћин.

План генералне регулације обухвата територију општине Параћин површине 2 207,94 ха у њеним административним границама.

На основу увида у достављену документацију (Захтев, Графички прилог „Катастарски план са границом плана 1а“ и Графички прилог „Катастарски план са границом плана 1б“) као и увида у Централни регистар заштићених природних добара Србије, који води Завод за заштиту природе Србије, констатовано је да се на подручју за које се ради План, не налазе заштићена природна добра. Сагласно наведеном, Обрађивач нема посебних обавеза сходно члану 57. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/09).

1. Обрађивач је дужан да поштује мере и услове заштите природе који проистичу из релевантне законске регулативе.

У том контексту неопходно је у План уградити решења која ће обезбедити следеће:

- Уређење и заштиту простора у границама Плана уз целовиту примену критеријума и стандарда заштите природе, заштите животне средине, природне и културне баштине;

- прецизирати смернице за све значајне урбанистичке параметре, а посебно удаљеност објекта од граница парцеле, дозвољени степен изграђености на парцели (дат кроз индекс изграђености), максималну и дозвољену висину објекта, минималну величину катастарских парцела предвиђених за изградњу, општа обележја архитектуре са акцентом на локалне материјале и традицију грађења, изгледе ограда и улазних капија, озелењавање и уређење предбашти. Утврдити мере и услове према којима изградњи било ког објекта претходи инфраструктурно опремање локације (електроенергетске, ПТТ).
- дефинисати главне узроке загађивања и деградације животне средине (катастар загађивача) и утврдити смернице за елиминисање и санирање последица.
- Прецизно утврдити намену површина и кроз мере за спровођење Плана дефинисати критеријуме за евентуалне измене намена посебно за претварање стамбених зона у пословне или претварање „зелених“ површина у грађевинске;
- Заштиту постојећих и одговарајући проценат нових јавних зелених површина парковског типа, као и оних предвиђених за рекреацију (уређење спортских терена-игралишта, дечјих терена са справама за забаву и игру);
- Одговарајући тип заштићених, зелених појасева уз саобраћајнице, индустријске зоне, обданишта, болница, школе и сл.;
- Уличне дрвореде где год је то могуће, као и обавезне зелене површине око индивидуалних објеката. Посебно обратити пажњу на уређење делова окућница према улици;
- Измештање транзитних саобраћајница на периферне делове насеља, а у централним деловима на раскрсницама где је загађивање ваздуха највеће, свести на најмању меру планирање стамбених објеката, као и обданишта, болница, школа и сл.;
- Реализацију планираних нових радних зона и комплекса вршити на основу еколошко-просторне основе и процене утицаја на животну средину;
- Избор технологија, производа и услуга у новим радним комплексима, заснивати на најбоље расположивим техничким уређајима и стандардима;
- За постојеће техничко-технолошке јединице у оквиру радних комплекса, које својим технолошким процесом или објектом угрожавају животну средину извршити вредновање потенцијално штетних утицаја и утврдити начин за унапређење стања превенцијом, минимизацијом, компензацијом и пренаменом;

- Решења инфраструктуре, комуналних објеката, радних и индустријских зона усагласити са постојећим прописима како би се обезбедила заштита ваздуха, воде и земљишта. Ради заштите ваздуха обавезно разрешити питање загревања објеката на адекватан начин који обезбеђује емисију испод ГВЕ. Ово се односи и на буку која не сме да прелази максимални дозвољени ниво;
- утврдити водне билансе на територији општине (реке, потоци, извори, бунари, подземна изворишта, акумулације), просторно их детерминисати и проценити у контексту квалитета, те сагледати потенцијале овог ресурса у односу на потребе (и могућности) за наводњавањем у пољопривреди и за извођење појединих радних процеса. Све постојеће или потенцијалне загађиваче треба дислоцирати или обавезати на уграђивање технологије и нових решења који ће гарантовати апсолутну сигурност у погледу заштите квалитета вода.
- дефинисати мере за уклањање негативних санитарно-хигијенских услова и проблема прекорачења граничних вредности загађења, а кроз примену урбанистичких, техничко-технолошких и биотехничких мера.
- Заштиту водотокова на подручју Плана спроводити забраном испуштања отпадних вода у водотокове;
- Стриктно се придржавати захтева о претходном пречишћавању отпадних вода;
- Регулисање водотока извести у што већој мери на тзв. „натурални начин“, што подразумева употребу природних материјала као што су земља и камен. Предвидети и зелене појасеве високе вегетације уз водотокове;
- На предметном подручју је забрањено реметити или мењати правац водотока, преграђивати водоток, односно затварати миграторне путеве водених животиња, а извођење евентуалних радова у обалном појасу не сме угрозити стабилност и морфологију обалног појаса;
- Евентуални регулациони радови на водотоцима не смеју да изазову измене хидролошког режима водотока. То значи да код извођења радова треба узети у обзир и минималне протоке и регулацију планирати тако да у кориту увек буде остављена адекватна количина воде, тј. да дубина воде не буде мања од 50 см;
- Решења којима би сви објекти били прикључени на градску канализациону мрежу или планирати минимум непропусне септичке јаме које ће се редовно празнити од стране надлежног ЈКП (за индивидуалне стамбене објекте). За остале загађиваче и уређаје за пречишћавање;
- Дефинисати за наредни плански период, начин сакупљања и пречишћавања отпадних вода за територију обухваћену ГП-ом

(канализациону мрежу, колектор и уређај за пречишћавање) и у том смислу резервисати локацију за постројења за пречишћавање воде;

- Сва неопходна инфраструктура мора бити каблирана;
- Јасно дефинисање стамбених делова простора и простора за евентуалне производне и сличне делатности, при чему јасно треба утврдити које делатности се могу обављати у склопу стамбених простора и парцела (искључити оне које могу производити буку, прашину, отпадне воде и други отпад, неугодне мирисе и сл.). Сматрамо да у стамбеним зонама нису примерени објекти као што су столарске делатности, ауто-превозници, стругаре, делатности базиране на хемијским производима (поготову оне које у својој делатности користе токсичне и опасне материје);
- За све објекте и радове који могу бити потенцијални загађивачи морају се обезбедити све потребне сагласности и сходно Закону о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр.135/04) покренути поступак одлучивања код надлежног органа о потреби израде Студије процене утицаја објекта на животну средину. Мере и услови утврђени Студијом процене утицаја чине саставни део урбанистичке и инвестиционо – техничке документације;
- Дефинисати коридоре проласка далековода и мере заштите;
- Уређење и даље коришћење стамбених зона спроводити инфраструктурним опремањем недостајућих елемената инфраструктуре, пре свега воде, канализације и саобраћајница и створити услове за функционисање без конфликта;
- Смернице за градњу и архитектонско обликовање приликом пројектовања нових објеката, те водити рачуна да се исти уклопе у амбијенталну целину простора;
- предвидети заштиту квалитетног пољопривредног земљишта, односно планирати изградњу на земљишту лошијег квалитета. Пољопривредна производња не сме имати негативан утицај на животну средину;
- Саобраћајнице са обавезним тротоаром, као и паркинг просторе. За власнике индивидуалних парцела, где год је то могуће, предвидети обавезу паркинг места унутар парцеле;
- За објекте колективног становања планирати по могућству подземне паркинг просторе;
- Утврдити Планским актом обавезу мониторинга и обавештавања јавности о стању животне средине;
- Ревитализовати пољопривредне површине у функцији производње биолошки вредне хране;

- Заштиту земљишта као необновљивог природног ресурса спроводити и контролом употребе хемијских препарата на пољопривредним површинама;
- Око индустријског комплекса проширити заштитне појасеве високе вегетације. Врсте дрвећа које ће се предвидети за озелењавање треба одабрати тако да задовоље и критеријуме као што су брз раст, веће фитонцидно и бактерицидно дејство, естетске вредности, већа отпорност на прашину и издувне гасове, а у заштитним коридорима треба комбиновати четинарске врсте дрвећа и жбуња са аутохтоним лишћарским. Избегавати алергене и инвазивне врсте;
- Решења о депоновању чврстог отпада морају бити у складу са законском регулативом за ову област, јер дивље и непрописно урађене депоније доприносе повећању загађености земљишта и водотокова. Утврдити обавезу организоваог сакупљања (у специјалне судове обезбеђене за ту намену) и транспортовање на комуналну депонију прма захтевима надлежног комуналног предузећа;
- Поступање са отпадним материјама вршити у складу са одредбама Закона о управљању отпадом („Службени гласник РС”, бр. 36/09) ;
- Уколико се у индустријској зони и зони мале привреде, приликом одвијања технолошких процеса издваја и опасан отпад, он мора бити депонован на посебно уређеној локацији, уређеној под условима који се прописују за такву врсту отпада (у складу са одредбама Правилника о начину поступања са отпацама који имају својства опасних материја („Службени гласник РС”, бр.12/95);
- Поступање са опасним материјама у производњи, употреби, превозу, транспорту, промету, складиштењу и одлагању вршити на начин да се не доведе у опасност живот и здравље становништва и не загади животна средина
- За све активности, техничко технолошке процесе и постројења у којима је присутна једна или више опасних материја а које могу изазвати акцидент, обавезна је израда анализе опасности од удеса и обезбеђивање услова управљања ризиком, а за све активности које се односе на производњу, превоз, дистрибуцију, прераду, складиштење или одлагање опасних материја обавезна је израда плана заштите од удеса;
- Приликом пројектовања нових саобраћајница, треба поштовати планиране регулационе ширине, а кроз пројекте уређења партера, поштовати услове противпожарне заштите;
- У циљу противпожарне заштите треба регулисати пролаз возила која превозе опасне материје искључиво обилазницом, са одређеним и уређеним местима за заустављање;

- Такође, обезбедити и санацију, ревитализацију и уређење деградираних и девастираних површина;
  - Планска документација такође треба да садржи валоризацију природних елемената као што су појединачна стабла (посебно „записи“), групе или делови шума, дрвореди и тсл. како би се вредна стара стабла – групе и делови шума заштитили кроз плански акт, односно намену површина.
  - утврдити критеријуме за легализацију објеката. Не могу се легализовати: објекти на јавном или државном земљишту, објекти у заштићеној околини непокретних културних добара или на извориштима водоснабдевања, итд.
2. Наменом површина у Плану треба дефинисати и заштићене околине споменике културе у складу са Законом о културним добрима („Службени гласник РС“, бр. 71/94).
  3. Пронађена геолошка и палеонтолошка документа (фосили, минерали, кристали и др.) која би могла представљати заштићену природну вредност налазач је дужан да пријави Министарству животне средине и просторног планирања у року од осам дана од дана проналаска, и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе.
  4. Такође, у случају да се током радова наиђе на објекте археолошког карактера тј. Споменика културе, извођач радова је дужан да, сходно Закону о културним добрима („Службени гласник РС“, бр.71/94), одмах обавести надлежан Завод за заштиту споменика културе, односно предузме све мере како се налаз не би оштетио до доласка овлашћеног лица.
  5. Пројектант је дужан да поштује и све друге обавезе заштите утврђене Законом о заштити природе, другим прописима као и важећим плановима вишег реда.
  6. Законом о заштити природе, члан 9. („Службени гласник РС“, бр. 36/09), рок важења издатих услова заштите природе је две године од дана достављања подносиоцу захтева. Након истека рока важења, носилац активности је дужан да поднесе нови захтев за издавање Услова.

О б р а з л о ж е њ е

Одредбама чланова 7., 8., 9. и 102. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/09) и чланова 33. и 34. Закона о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр.135/04, 36/09), одређено је да организација за заштиту природе, тј. Завод за заштиту природе Србије утврђује Услове заштите природе и даје податке о заштићеним природним добрима у поступку израде просторних и других планова, односно основа (шумских,

водопривредних, ловних, риболовних и др.) и друге инвестиционо – техничке документације.

У складу са наведеном законском одредбом, Општинска управа Параћина, Одељење за урбанизам и имовинско – правне послове, поднела је Заводу за заштиту природе Србије Захтев бр. 353-625/2010 од 13.08.2010.год. за издавање Услова заштите природе за потребе израде Плана Генералне регулације насељеног места Параћин.

Достављено:

- Наслову
- Министарству животне средине и просторног планирања
- Архиви

Услове урадила:

Зорица Димитријевић
Зорица Димитријевић

Директор Завода
Ненад Ставретић
Ненад Ставретић